

Türkiye'nin Vize Serbestisi Yol Haritasındaki Seyri

4 Mayıs 2016

Avrupa Komisyonu bugün, Türk yetkililerin 18 Mart 2016'da verdikleri söz doğrultusunda Vize Serbestisi Yol Haritası'ndaki başlıca kıstasları ivedilikle tamamlayacakları anlayışından yola çıkarak, Avrupa Birliği Konseyi'ne ve Avrupa Parlamentosu'na, Türkiye vatandaşları için vize zorunluluğunun kaldırılması tavsiyesini sunuyor.

Türkiye için vize serbestisi 18 Mart 2016 tarihli AB-Türkiye Beyanının anahtar unsurlarından birisidir. Bu beyanda, Türk vatandaşlarına yönelik vize zorunluluklarının en geç 2016 yılı Haziran sonu itibarıyla kaldırılması amacıyla tüm kıstasları yerine getirme sürecinin hızlandırılmasına karar verilmiştir. Avrupa

Birliği, Türkiye ile Vize Serbestisi Diyalogunu 16 Aralık 2013'te başlatmıştı. Vize Serbestisi Diyalogu; Avrupa Parlamentosu'nun ve AB Konseyi'nin Türkiye'yi vize istemediği ülkeler listesine alınması ve Türk vatandaşlarına, iş gezisi, turistik veya ailevi ziyaret amacıyla Schengen Bölgesi'nde herhangi bir 180 günlük dönem içerisinde 90 günlük kısa süreli kalış için vizesiz seyahat izni verilebilmesi için Türkiye'nin karşılması gereken zorunlulukları belirleyen bir Yol Haritası'na dayanmaktadır. Yol Haritası'nda listelenmiş olan 72 zorunluluk beş ayrı tematik başlık altında toparlanmıştır: belge güvenliği; göç yönetimi; kamu düzeni ve güvenliği; temel haklar ve düzensiz göçmenlerin geri kabulü.

BELGE GÜVENLİĞİ

1	AB ve ICAO standartlarıyla uyumlu biyometrik pasaport dağıtımı <ul style="list-style-type: none">İlk aşamada, ICAO standartlarıyla uyumlu bir şekilde parmak izli ve fotoğraflı biyometrik pasaportlar dağıtılacak.İkinci aşamada, Ekim 2016 itibarıyla, Türk yetkilileri bütünüyle AB standartlarıyla uyumlu ve çip taşıyan kalıcı biyometrik pasaportlar dağıtmaya başlayacak.
2	Pasaport ve tamamlayıcı belgelerin bireyselleştirilmesi, dağıtımı ve onaylanma sürecinin bütünlüğünün ve güvenliğinin sağlanması
3	Vize, tamamlayıcı belge ve pasaport işleriyle ilgilenen memurlar için yolsuzluğa karşı eğitim programlarının ve etik kodların oluşturulması
4	Kaybolan ve çalınan pasaportların Interpol/LASP veri tabanına bildirilmesi
5	Tamamlayıcı belgeler ve kimlik kartları için yüksek seviyede güvenlik sağlanması; başvuruların alınması ve [pasaport] teslimi ile ilgili olarak katı usullerin belirlenmesi
6	Pasaport numunelerinin, vize formlarının ve sahte belgeler hakkındaki bilginin değiş tokuşu; belge güvenliği hususunda AB ile işbirliği
7	Medeni hal ve nüfus kayıt sürecinin bütünlüğünü ve güvenliğini sağlayacak önlemlerin kabul edilmesi ve uygulanması

TESPİT

Tamamlandı

Eksik

GÖÇ YÖNETİMİ

8	Başta AB Üye Devletleriyle olanlar olmak üzere, ülkenin bütün sınırları boyunca sınır kontrollerinin ve sınır gözetiminin gerçekleştirilmesi, böylelikle sınırdışı yollardan geçen kişi sayısının azaltılması;
9	İnsanların AB dış sınırlarındaki dolaşımı hakkındaki kanunların çıkarılması ve uygulanması; sınır yetkililerinin, Türkiye'nin 2006 tarihli Entegre Sınır Yönetimi Stratejisi'yle ve Schengen Sınır Yasası ile Schengen Katalogu'nda belirtilen ilkelerle uyumlu bir şekilde yapılandırılması
10	Özellikle AB Üye Devletleriyle olan sınır kapılarında altyapı, donanım ve IT teknolojilerinin yanı sıra yeterli sayıda iyi yetiştirilmiş sınır muhafızının konuşlandırılmasını sağlamak için gerekli bütçe ile ilgili ve diğer önlemlerin alınması
11	Sınır yönetimi, gümrük hizmetleri ve diğer kolluk birimlerinden sorumlu personel ve kurumlar arasında bilgi alışverişinin ve işbirliğinin artırılması
12	Sınır muhafızları, gümrük ve sınır yönetiminde yer alan diğer memurlar için etik kodlar ve yolsuzlukla mücadele konusunda eğitim programları oluşturulması
13	FRONTEX ile imzalanan Mutabakat Zaptı'nın uygulanması
14	Sınır yönetiminin uluslararası mülteci hukuku doğrultusunda gerçekleştirilmesinin sağlanması
15	Komşu Üye Devletlerle, özellikle sınır yönetimi konusunda, işbirliği sağlanması
16	Türkiye'nin konsolosluk personeli ve sınır çalışanlarına yönelik belge güvenliği eğitimlerinin artırılması, Türk Vize Bilgi Sistemi'nin geliştirilmesi ve kullanımı
17	Göç ve güvenlik konusunda AB'ye yüksek risk teşkil eden ülke vatandaşlarına, sıradan bir prosedür olarak sınırda vize verme uygulamasının kaldırılması
18	Daha yüksek güvenlik özellikleri olan yeni Türk vize etiketlerinin kullanılması; damga vize kullanımına son verilmesi
19	Havaalanı transit vizelerinin uygulamaya konulması
20	AB için önemli bir yasadışı göç kaynağı teşkil eden ülke vatandaşlarının Türkiye'ye girişlerinin zorlaştırılması
21	AB için önemli bir yasadışı göç kaynağı teşkil eden başlıca ülkelere yönelik Türk vize politikasının AB müktesebatıyla uyumlu hale getirilmesi
22	Tüm Üye Devlet vatandaşlarının Türk topraklarına vizesiz girmesine izin verilmesi
23	Taşıyıcıların sorumlulukları konusunda, müeyyideleri de tanımlayan, yasaların çıkarılması ve uygulanması
24	Geri-göndermeme (non-refoulement) ilkesine, AİHS'ye ve iltica talep etme ve koruma alma imkânına saygıyı temin etmek için AB müktesebatı, 1951 Mülteci Sözleşmesi ve coğrafi sınırlama olmaksızın 1951 Sözleşmesinin Protokolü ile uyumlu yasaların çıkarılması ve uygulanması; BMMYK'nin Türk topraklarındaki yetkisini herhangi bir kısıtlama olmaksızın yerine getirmesine izin verilmesi
25	Mülteci statüsünün belirlenmesi konusunda uzmanlaşmış bir kurumun oluşturulması; mahkemede hukuk yollarına başvurma imkânının sağlanması; sığınma başvurusunda bulunanlara ve mültecilere koruma ve yardım sağlanması
26	Sığınma başvurusunda bulunanların ve mültecilerin düzgün bir şekilde ağırlanmasını ve korunmasını sağlayacak yeterli altyapının ve kaynakların temini
27	Mülteci statüsü tanınan kişilere kendi kendine yetme, kamu hizmetlerine ulaşma, sosyal haklarını kullanma ve Türkiye'ye uyum sağlama olanağının sağlanması gerekmektedir

TESPİT

Tamamlandı

Eksik

28	Mevzuatın; AB ve Avrupa Konseyi'nin yabancıların girişi, kalışı, çıkışı ve yasadışı yollarla giriş yapan/ikamet eden yabancıların kabulü, geri gönderilmesi ve haklarına ilişkin kuralları da içeren göç yönetimi standartlarıyla uyumlu biçimde kabul edilip uygulanması
29	Göç akışını (düzenli ve yasadışı) takip edecek bir mekanizmanın oluşturulup uygulamaya geçirilmesi; yasadışı göç akışı ve farklı menşe ülkelerinin hali hazırdaki durumlarının bir resminin çıkarılması
30	Örgütlü veya kolaylaştırılmış yasadışı göç vakalarını araştırma kapasitesinin artırılması için önlemler alınması
31	Türkiye veya Üye devletlere yönelik yasadışı göçün önemli kaynaklarından olan ülkelerle geri kabul anlaşmaları yapılması ve uygulanması
32	Eğitim programları da dahil olmak üzere göç yönetimi için yeterli kaynakların sağlanması
33	Yasadışı ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının sınır dışı edilmesinin sağlanması
34	Sınır dışı edilen üçüncü ülke vatandaşlarının gönüllü geri dönüşlerine izin verilmesi
35	Gerekli altyapının (gözaltı merkezleri dahil) sağlanması ve yasadışı giriş yapıp ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarını sınır dışı etmekle sorumlu birimlerin güçlendirilmesi; yanı sıra, adli yardım, destek sunulması, uygun şartlarda ve adil göz altı koşullarının ve geri gönderme prosedürlerinin uygulanması

KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ

36	Organize suçla mücadeleyle yönelik Ulusal Strateji ve Eylem Planı'nın uygulanmasının sürdürülmesi ve tamamlanması
37	Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine karşı Eylem Sözleşmesi'nin imzalanması ve kabul edilmesi; ilgili mevzuatın bu Sözleşme ve konuya ilişkin AB kuralları doğrultusunda benimsenmesi ve uygulanması
38	İnsan ticareti mağdurlarının uygun biçimde kabulü ve korunmasını, ve sosyal ve mesleki entegrasyonlarını sağlayacak uygun altyapı ve kaynakların temini
39	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin onaylanması ve ulusal yasaya aktarılması
40	Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi'nin onaylanması ve yasalştırılması
41	Uyuşturuculara ve Uyuşturucu Bağımlılığına karşı Ulusal Strateji ve Eylem Planı uygulamasının sürdürülmesi; Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi'yle (EMCDDA) işbirliği yapılması
42	Ulusal Yolsuzlukla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı'nın ve Avrupa Konseyi Yolsuzluğa karşı Özel Hukuk Sözleşmesi'nin (GRECO) önerilerinin uygulanmaya devam edilmesi <ul style="list-style-type: none"> • Türkiye 30 Nisan 2016'da yolsuzluğa ilişkin yeni bir strateji ve eylem benimsedi • Türkiye'nin hâlâ GRECO tarafından belirlenen önerileri etkili biçimde takip etmesini sağlayacak mevzuatı benimsemesi gerekmektedir
43	Konulara ilişkin adli işbirliğini ilgilendiren uluslararası anlaşmaların uygulanması ve bu anlaşmalara uygun hareket edilmesi
44	Cezai konularda, hâkim ve savcıların Üye Devletlerle ve bölgedeki ülkelerle adli işbirliğinin veriminin artırılmasını amaçlayan tedbirlerin alınması
45	EUROJUST'la iş ilişkilerinin geliştirilmesi
46	Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçheleri'ne dair 1980 tarihli Lahey Sözleşmesi'nin uygulanmasının sürdürülmesi, hem ebeveyn sorumlulukları ve çocukların korunmasıyla hem de çocuğa verilen desteğin uluslararası boyutta geliştirilmesiyle ilgili 1996 ve 2007 tarihli Lahey Anlaşmaları'nın kabul edilmesi

TESPİT

Tamamlandı

Eksik

47	Suçluların iade edilmesi dahil bütün cezai konularda AB Üye Ülkeleri'yle etkili bir hukuki işbirliğinin temin edilmesi • <i>Türk yetkililer, Türkiye'de uygulanabilir mevzuat ve prosedürler ile, iadelerinin mümkün olmadığı zamanlarda suçluların dava edilmelerini garanti eden usullerin daha iyi açıklanması için Üye Ülke yetkilileriyle daha yakın bağlantılar kurmaya yönelik gayelerini dile getirmişlerdir.</i>
48	Başta sınır muhafızları, polis, gümrük memurları olmak üzere konuyla ilgili ulusal birlikler arasında ve yargı makamlarıyla kolluk alanında işbirliğinin sağlanması
49	Bölgesel hukuki yaptırım servislerinin işbirliğinin güçlendirilmesi; ikili veya çoklu işlevsel işbirliklerinin uygulanması, bilgilerin AB Üye Ülkeleri yetkilileriyle paylaşılması
50	Kolluk birimlerinin, kimlik kartı ve seyahat belgesinde sahtecilik dahil ağır ve sınır ötesi suçlarla daha etkili mücadele için operasyonel ve özel soruşturma kapasitelerinin iyileştirilmesi
51	Euro'yu sahteciliğe karşı korumak için OLAF ve EUROPOL ile işbirliği yapılması
52	Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun (MASAK) kapasitesinin artırılması ve Üye Devletler'in Mali İstihbarat Birimleri'yle işbirliğinin geliştirilmesi
53	EUROPOL ile yapılan Stratejik Anlaşma'nın uygulanmasının sürdürülmesi
54	EUROPOL ile Operasyonel İşbirliği Anlaşması'nın tam ve etkin şekilde uygulanmasının sağlanması. • <i>Türk yetkililer EUROPOL'e 2 Mayıs 2016'da EUROPOL ile operasyonel işbirliği anlaşması imzalamak istediklerini ifade eden bir mektup göndermişlerdir.</i>
55	İlgili uluslararası veri koruma anlaşmalarının imzalanması, onaylanması ve uygulanması
56	Kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuatın AB standartların uygun olarak kabul edilmesi ve uygulanması. • <i>Özellikle de veri koruma yetkilisinin bağımsız hareket edebilmesi ve kolluk kuvvetlerinin faaliyetlerinin kanun çerçevesinde kalmasının sağlanması amacıyla Türkiye'nin 24 Mart 2016 tarihli Veri Koruma Yasası'nda değişiklikler yapılması gerekmektedir.</i>

KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ

57	Türkiye vatandaşlarının dolaşım özgürlüğünün gerekçelendirilememiş veya ayrımcı sınırlandırmalara tabi olmamasının sağlanması; gerektiğinde eksiksiz soruşturma yürütülmesi
58	Türk vatandaşlığı alınmasına ilişkin koşullar hakkında bilgi sağlanması
59	Kişisel verilerin değiştirilmesine ilişkin şartlar hakkında bilgi sağlanması
60	Tüm vatandaşların seyahat ve kimlik belgelerine ulaşabilmelerinin sağlanması
61	Türkiye'de ikamet eden mültecilerin veya vatansızların kimlik belgelerine ulaşabilmelerinin sağlanması
62	Türkiye'de ikamet etmek isteyen yabancılara kayıt gereklilikleri hakkında bilgi verilmesi; ilgili mevzuatın eşit ve şeffaf şekilde uygulanmasının sağlanması
63	Roman kökenli vatandaşların toplumsal olarak dışlanmaları, marjinalleştirilmeleri ve eğitim, sağlık hizmetleri, kimlik kartları, barınma, çalışma ve kamu yaşantısına katılma haklarına erişimde yaşadıkları ayrımcılığın önlenmesine yönelik politikaların geliştirilmesi ve uygulanması
64	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 4 ve 7 numaralı ek protokollerinin onaylanması
65	Organize suç ve terörizme ilişkin yasal çerçevenin; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, AİHM içtihatları, AB müktesebatı ve Üye Devletlerdeki uygulamalarla uyumlu olacak şekilde gözden geçirilip düzenlenmesi ve mahkeme, kolluk kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin uygulamalarının kişi güvenliği ve özgürlüğü, adil yargılanma hakkı; ifade, toplanma ve dernek kurma özgürlüğüyle uyumunun sağlanması. • <i>Türkiye'nin, özellikle kapsamını daraltarak terör tanımının uyumlu hale getirilmesi suretiyle, terörizme ilişkin mevzuatını ve uygulamalarını Avrupa standartlarıyla uyumlu olacak şekilde gözden geçirmesi gerekmektedir;</i> • <i>Kolluk kuvvetlerinin barış zamanlarında yaptıkları iddia edilen ihlallerin soruşturulması için bir komisyon kurulmasına ilişkin yasa tasarısı Türkiye'nin resmi makamlarınca hazırlanmakta olup henüz hayata geçirilmemiştir.</i>

TESPİT

Tamamlandı

Eksik

YASADIŞI GÖÇMENLERİN GERİ KABULÜ

66	Üye Ülkelerdeki geri kabul yükümlölüklerinin uygulanması
67	AB-Türkiye arasında 21 Haziran 2012'de parafe edilmiş olan geri kabul anlaşmasının onaylanması
68	AB-Türkiye arasındaki geri kabul anlaşmasının bütün hükümlerinin uygulanması (sağlam bir uygulama performansı) • Üçüncü ülke vatandaşlarını ilgilendiren geri kabul hükümlerinin uygulanmasına ancak 1 Haziran 2016'da başlanacaktır.
69	Üye Devletlerde yasadışı ikamet eden Türk vatandaşları, üçüncü ülke vatandaşları ve vatansızların tespit edilip iade edilmelerine yönelik dahili prosedürlerin yapılandırılması ve uygulanması; başka yerlere gönderilen kimselerin geçişlerinin kolaylaştırılması
70	Yetkili makamın geri kabul başvurularını değerlendirme kapasitesinin artırılması
71	Geri kabul taleplerinin yurtiçi ve AB veri koruma koşulları uyarınca işleme tabi tutulması
72	Geri kabul istatistiklerinin derlenip Üye Ülkeler ve Avrupa Komisyonu'yla paylaşılması

TESPİT

Tamamlandı

Eksik

